

За що пролетарський суд судив меншовицьких змовників

ОБВИНУВАЧЕНІ МЕНШОВИКИ-ЗМОВНИКИ П'ЯТНЮТЬ "ЗАКОРДОННУ ДЕЛЕГАЦІЮ" І КЕРІВНИКІВ ІІ ІНТЕРНАЦІОНАЛУ.

III

1928 року радянська влада вислала делегацію Центросоюзу до Німеччини вивчати техніку торгівлі. В склад делегації входили меншовик Петунін. Радянська влада доручає йому вивчати техніку торгівлі, а Шер, керівник меншовицьких змовників, доручає йому побачитися в Берліні з меншовицькими керівниками Даном і Амбровичем та вивчати контрреволюційно-шкідницьку техніку. Петунін на суді оповідає, що ті директиви, які давав йому Дан, були директивами керівників ІІ. інтернаціоналу. А директиви ці були — в СРСР підтримувати троцькістів, бо це ослаблює комуністичну партію, "вважати на можливість інтервенції"... і головне, що останню директиву щодо інтервенції, то її "треба використати".

Криленко, прокурор, запитує: — Що це означає — "використати"?

Петунін пояснює: — "Якщо це буде сила, яка скидає радянську владу, то з цією силою треба домовитися".

Отже провідники ІІ. інтернаціоналу, німецької соціал-демократичної партії, що під її крилом живе й провадить контрреволюційну роботу соціал-меншовицька "закордонна делегація" — Амбрович, Дан і ін. — давали директиви своїм колегам в СРСР не тільки підтримувати троцькістів і провадити шкідницьку роботу, але підготувати разом з Рамзіною "промпартією" ґрунт для інтервенції капіталістичних хижаків, а коли інтервенція почнеться, то зв'язатися з нею проти трудящих Радянського Союзу.

Дан і Амбрович говорять.

Коли провідники цілої тої контрреволюційної афери "закордонна делегація", німецька соціал-демократія і ІІ. інтернаціонал промудри, що під судні призналися до всього й до подробиць викради не тільки своєю діяльністю та зв'язки з парижськими білогвардійцями через Рамзіну, але викрили також своїх безпосередніх "покровителів і керівників з ІІ. інтернаціоналу, то вони заступилися, як опарені. Вони ж сподівалися так само, як петлюрівці на під час харківського процесу над ефремівцями, що ось то стануть перед судом соціал-меншовицької герої, замаскують комуністів перед цим світом, розкажуть про преслідування під диктаторою пролетаріату і т. ін.

А тут сталося щось інше. Як говорив про преслідування, коли всі 14 обвинувачених працювали в радянській країні на відповідальних становищах різних державних уста-

нов? Як закривати свої очі своїм контрреволюційним співзмовникам змовницьке обличчя, коли документи все виказують, коли такі свідки-співзмовники, як Рамзін і Ларічев навіть фінансовий рахунок дали судові? Як закривати своїх закордонних співзмовників і керівників з ІІ. інтернаціоналу, коли одного з них — Бравінштайна спіймано в Радянському Союзі, як вислання закордонного контрреволюційного меншовицького осередку?

Шо ж тоді роблять керівники ІІ. інтернаціоналу, німецької соціал-демократії та Амбровичі і Дани? Вони видають заяви, що нічого спільного не мають з обвинуваченими, що ті обвинувачені не тільки не є членами "Союзуного бюра" меншовиків, але давно вже не є членами їхньої партії, що вони збіглися до нас з інших країн, що це богузи, провокатори, що це "судова комедія", що 280 тисяч карбованців ми їм не давали, бо й самі їх не мали, що обвинувачення меншовиків в тому, що вони є агентами російської білогвардійської еміграції, від якої брали директиви й тротки й працювали за інтервенцію проти Росії — це "суперечити громадській позиції й політиці російської соціал-демократії", що це все наклеп, "про що вже прилюдно заявив Виконком ІІ. інтернаціоналу".

На доказ, що їхні заяви правдиві, ці провідники ІІ. інтернаціоналу телеграфують пролетарському суду в Москві, що вони присягнули переліком німецьким буржуазним судом (не гадуємо, чи на хрест і євангелію, до православному, чи тільки на біблію — по протестанському — а може на талмуд?) з тою соціал-меншовицькою "присягою" вини, що точненько така сама комедія, як з присягою петлюрівців Чекаленка у Варшаві в часі суду над ефремівцями.

Але не все заперечують закордонні меншовики у своїй справі. Вони признають, що в СРСР існує негалеальна організація меншовиків, але обвинувачені нічого спільного з нею не мали. Признаються, що "наша делегація час від часу посилає до Радянського Союзу своїх уповноважених" для виконання організаційної роботи, як от Бравінштайна, але це "нічого спільного не мало з загаданою зміною нашого принципівного становища". Що ж до Амбровича, то в заяві говориться, що він ніколи від 1920 року не був в СРСР.

"Важко знайти в історії політичної боротьби, яка бачила багато всього, але, так безсоромно брехливий документ, безсоромний і зухваліший, ніж "спростування", закордонної делегації меншовиків з приводу процесу "Союзуного бюра" цієї партії".

Одним словом, це заява, про яку "Правда" лише:

ГРОМАН заявив: — "Опублікована заява — це є дальша політика приховування контрреволюційних задумів міжнародної соціал-демократії. Це була лінія поведінки так званої "закордонної делегації" меншовиків, дворушницька політика РОБІТНИЧОГО А. ДЕКЛАРУВАТИ ІНШЕ".

ШЕР заявив, що "закордонна делегація" говорить вмісню несправді, щоб втрутатися своєю шкідливою потребою провадити шкідницьку роботу, далі дала нам директиви про неминучість інтервенції, про активну підтримку. Далі не іншого виходу немає, як заявити тепер, що ми є "жертви терору", що ми є провокатори брехунів, що маєте право визнати та брехню проти "закордонної делегації".

СУХАНОВ каже: "Шо ж до заперечення лаями в такій соціал-демократії, заперечування, оголошення в заяві "форверту", то в мого не розуміти тільки в одному розумінні: лаями й справді немає, бо тактика шкідництва й інтервенції завжди була цінністю соціал-демократії".

Розмір пільної газети не дозволяє нам наводити всіх заяв підсудних, аридуємо лише закордонних меншовиків, бо й повинні заявляти Громан, Шер і Суханов, від поданих ми в еміграції, говорять за себе і за інших. ЯКУБОВИЧ каже, що не закордонні меншовицькі керівники нас провокували.

ГІЗБЕРГ каже, що зізнання, які ми давали й які даватимемо тут в суді, всі шкідницькі лаями — була не тільки наша лінія, а й лінія закордонної делегації.

СОКОЛОВСЬКИЙ заявив, що зізнання у нього ніхто не вимушував, "я сам переконався, що я скотися до контрреволюційної тактики, до контрреволюційної брехні".

ЗАКІНД заявив, що він не в 1928 році, коли Амбровичі признали, що СРСР, казав йому, що коли "закордонна делегація" як авторитетна представництво ІІ. інтернаціоналу визнає, що в інтересі світового робітничого руху є за додання перерви на міжнародній тактиці, то треба мати мушкетерів поставити одне з питань тепер перед робітничою класою. Але Амбровичі цьому спротивилися.

ВОЛКОВ піднявшись привадується до своїх заяв своїх товаришів, що фактично й до партії, говорив: "Мене арештували 12-го, а 16-го я вже допроваджено без ніякого примусу дані всі зізнання".

ПЕТУНІН, який дав закордонні звинувачення, каже, що "заява закордонної делегації аналізує нас, як провокаторів і брехунів. Я гадаю, що подана розсудлива, бо не може й не повинна бути вірною".

ФІН-СНОТОВСЬКИЙ заявив: — "На пастки того, що я знаю, я заявляю: справді признаючи цієї справи не сидіти на лаві підсудних, а перебувати за кордоном. Вони почували уся провину й, не дочекавшись процесу, не дочекавшись висновок на суді, капіталісти зі сподіванням, якому ніхто не має віри".

ТЕЙТЕЛБАВМ каже: — "Документи, що його оголошували тут провідники прокурор заважає не тільки брехливим, а й глибоко провокаційним. У відомості на цей документ заявлено: "Дане, Амбровичі і Гапрі, визнають свою Станіє переліком і спроби заперечити все те, що їм ми казали".

Коли 2 березня на процесі прокурор Криленко прочитав цю заяву, то всі підсудні один за другим вставали й з обуреним висловлювали про неї свій погляд. І так:

Всі інші обвинувачені — Рубін, Берадський, Іков — стверджують, що заява "закордонної делегації" брехлива, що все, що вони робили, то на їхні малі директиви тої "делегатії" й ІІ. інтернаціоналу, що свої зізнання й на посередньому слідстві й на суді вони дають без ніякого примусу й провокаторами та богузми є якраз ті, які сидять закордоном і відхрещуються від підсудних і своєї власної контрреволюційної роботи. Таке то гідке контрреволюційне обличчя соціал-демократів меншовиків.

Валинець.

Згідно з урядовими повідомленнями, число зареєстрованих безробітних у Польщі виросло до 7 березня з 370,319 осіб. В порівнянні з попереднім тижнем, число зареєстрованих безробітних зросло на 4,671 осіб.

РОЗКВІТ КУЛЬТУРИ НА РАД УКРАЇНИ І РОЗГРОМ -- НА ЗАХ. УКРАЇНИ

(Уривки із статті, вміщеної в московській "Правді".)

Московська "Правда" 16

березня друкує статті, присвячені культурному будівництву на Україні. У першій статті Т. Потапчука наводяться дані про величезне зростання української промислової культури та говориться про роль й завдання профспілок щодо українізації всієї своєї роботи, втягання пролетаріату не тільки до керівництва національно-культурного будівництва, а й до безпосередньої участі в цьому будівництві, а також виховування пролетарських кадрів українських учених, письменників, інженерів, лікарів, агрономів тощо.

У другій статті тов. Чарного говориться про розквіт культурного будівництва на Радянській Україні, наводяться численні дані про розвиток шкіл, розповідається про те, як на Київському паротного-вагонного ремонтному заводі, який не є дуже велике підприємство, працюють гуртки токарів (42 чол.), слюсарів (38 чол.), електромонтерів (20 чол.), працюють курси підвищення кваліфікації, курси висування, курси рахівників. Крім того на заводі є технікум (90 чол.), а по міських ВІШ-ах навчається 270 робітників заводу. Усього навчається близько 800 робітників заводу. Сюди слід додати ще число позазаводських. Окремо є ще ціла сітка партійної освіти. І це тоді, коли на заводі працює 3,300 робітників.

Отже якщо не кожний другий, то кожний третій робітник, незалежно від віку, навчається.

Треба усвідомити зміст цих чисел, — говориться в статті, — щоб зрозуміти розмах культурного будівництва на Україні.

Ці факти автор порівнює з теперішнім становищем на Західній Україні, яка перебуває під керівництвом польських "цивілізаторів". Якраз недавно у нашої і світової пресі опублікували запитання української (буржуазної) фракції польського сенату з приводу відомої "нацифікації". Ось деякі з наслідків цієї "нацифікації":

Відзначаючи 70-ті роковини смерті Тараса Шевченка, Рада Народніх Комісарів УСРР ухвалила: 1. Територію могили Тараса Шевченка, яка згідно з постановою Ради Народніх Комісарів з 20 серпня 1925 р. є державним заповідником, перетворити на чинний культурно-освітній осередок.

В зв'язку з тим, Рада Народніх Комісарів УСРР ухвалила розпочати в 1931 році побудову нового пам'ятника на могилі Т. Шевченка. На 1932 рік ухвалено розпочати на території заповідника будівництво таких культурно-освітніх і побутових закладів: будинок ім. Т. Шевченка, в якому буде влаштований музей пам'ятки по великому поеті, а також розміщені картини, що відображають події з окремих творів Т. Шевченка; готель для екскурсантів-відвідувачів; бібліотека, читальня, зала для виставок і кіно-установки. Крім цього уряд УСРР ухвалив, не порушуючи природного стану та вигляду гроби, довести в найближчому часі впорядкування території могили до кінця. При впорядкуванні території заповідника буде насаджені парк.

Щоб сполучити серед найкращих мас працюючих творів й ідеї великого українського поета й борця за соці-

— "15 жовтня до села Чирківського приїхав другий ескадрон 14 уланського полку на чолі з ротмістром Вальковським. Зруйнували хату-палац "Пробісін" й кооператив".

— "12 жовтня вчинили поліцейський трус у селі Глухівцях. Місцеву читальню зруйнували".

— "У селі Горішнімихачах улані зруйнували читальню "Пробісін", знищили всі цінні книжки, карти, поштові листи й інші речі".

— "Побили Романівського Івана — білосотського читальні "Пробісін" в селі Гайсеном біля Львова. Побито багато дітей відшарили водою".

Жахлива картина! — пише тов. Чарний. — Розгром об'єднані читальні, катування, мордування, биття культурних українських робітників. У запитанні надають сотні фактів, десятки дат і арештів.

Політичні придушення української культури, — пише далі тов. Чарний, — провадять плівно і послідовно. 1922 року на Західній Україні було 2437 українських народніх шкіл, а 1927-28 року лише 744, а тепер їх ще менше. Проте щоб бачи справжній стан, треба відзначити, що це не особлива система шкільної, польської, української, був навіть спеціальний об'єднаний міністерства освіти, який поспішався, що в цих змінах ніяких школах дозволяється викладати українською мовою, малювати та гімнастичні вправи.

— Офіси України Радянської й Західної — поруч, — пише наприкінці автор. — Іх розділяють тільки умови прикордонних стоїть. З Заходу дивляться на Схід. І тільки через кордон. Тільки не тільки робітників й селян. Тільки й молоді інженери, хіміки й математики, актори, професори, академики. Чим Радянській Україні, утворилася ця колонія емігрантів із Заходу, Емігранти тут геть поринають у роботу, крутять заводські колеса, складають формули, пишуть і творять, пробивають радянську свідомість, що несе їм собі, як і всі робітники класу, невідомий титан повільної думки, вони є солдати тої великої соціалістичної армії, яка наступає густою колонию.

РАДЯНСЬКА ДЕРЖАВА ВІДЗНАЧУЄ 70 РОКОВИНИ ТАРАСА ШЕВЧЕНКА

Відзначаючи 70-ті роковини смерті Тараса Шевченка, Рада Народніх Комісарів УСРР ухвалила:

1. Територію могили Тараса Шевченка, яка згідно з постановою Ради Народніх Комісарів з 20 серпня 1925 р. є державним заповідником, перетворити на чинний культурно-освітній осередок.

В зв'язку з тим, Рада Народніх Комісарів УСРР ухвалила розпочати в 1931 році побудову нового пам'ятника на могилі Т. Шевченка. На 1932 рік ухвалено розпочати на території заповідника будівництво таких культурно-освітніх і побутових закладів: будинок ім. Т. Шевченка, в якому буде влаштований музей пам'ятки по великому поеті, а також розміщені картини, що відображають події з окремих творів Т. Шевченка; готель для екскурсантів-відвідувачів; бібліотека, читальня, зала для виставок і кіно-установки. Крім цього уряд УСРР ухвалив, не порушуючи природного стану та вигляду гроби, довести в найближчому часі впорядкування території могили до кінця. При впорядкуванні території заповідника буде насаджені парк.

Щоб сполучити серед найкращих мас працюючих творів й ідеї великого українського поета й борця за соці-

яльне й національне визволення, Рада Народніх Комісарів УСРР доручила Українському (державне виробництво українських фільмів) випустити в найкоротшому часі кілька кінокартин із творчості Тараса Шевченка.

Постановою Ради Народніх Комісарів УСРР про відзначення пам'яті великого поета-борця за визволення українського працюючого народу говориться, якраз про велику увагу українського уряду для національно-культурних справ українських трудящих.

ПРИЙОМ ДО ВІШНІ ТА ТЕХНІКІВ УСРР 1931 РОКУ.

В осені 1930 р. в Київському інституті й технікумі України прийнято студентів більше, ніж було визначено пільговими контингентами. Рада Народніх Комісарів визнала за потрібне внести через це деякі корективи до контингенту прийому наступного року. Під час весняного набору ухвалено прийняти до інституту 6,000 і до технікумів 10,200 осіб. В осені встановлено такі контингенти прийому: до інституту — 18,470 і до технікумів — 33,500 осіб. Отже, протягом 1931 року до інституту й технікумів України буде прийнято коло 89,260 студентів.

ДО ВІДДІЛІВ ТУРФДІМ І РЗТ

Від Студентського Інституту ТУРФДІМ в Едмонтоні.

Зараз ми переживаємо найбільшу кризу, з якої капіталістична система не зможе вирятися. Класові бойові загострюються. Робітники й фермери організуються в дієві бойові організації "Воркерс Юніті Ліг" та "Фармерс Юніті Ліг". По фармах відбуваються мітинги з великими успіхами. Фермери добувають, що тільки в справжніх фермерських організаціях ім місце, бо ті, що сидіти, тільки вдають, що вони борються за інтереси фермерів, а в дійсності роблять те, що бачири та капіталістичні агенти їм диктують. Ті, що мали нагоду набратися виного знання коштом тих бідних фермерів, повинні допомогти їм тепер. Обов'язком кожної свідомої людини, а головне обов'язком учителів на фармах є пояснювати фермерам причини теперішньої кризи. Але щоб не робити, навпаки, вони організують банди і по хуліганськи розбивають фермерські мітинги. Не хочуть допустити тих, що їх вигодували, до відновлення дійсної правди, до організованості могутньої організації, яка боролася б за їхні інтереси.

Є між учителями й такі, що ставляться прихильно до робітничо-фермерського руху, але їх є малі відсоток. Тому ми мусимо виховати молодь в класовому робітничому та фермерському дусі. Нам треба учителів, працівників, які вказували б фермерам дійсний шлях. Це є наше завдання і тому ми повинні пам'ятати про нашу інституцію в Едмонтоні і про кожний нагодний помігати.

Минулого року Провком вислав двох організаторів у лінійно Альберту, щоб ці товариші на своїх мітингах вказували на теперішню кризу та пояснювали значення та завдання дійсної робітничо-фермерської інституції. Їхні співрозмовники читали у пресі, Товариші фермери відгукувались на їх заклик поскільки могли й заохочували свої жертви на сплату долгу, який тяжить на будинок Студентського Інституту в Едмонтоні.

Весняний з'їзд ухвалив на сплату долгу Студ. Інституту ТУРФДІМ всесправу кампанію. Після цього рішення кожний відділ ТУРФДІМ мав дати одно підприємство на ту ціль. До цього часу відгукнулись лише ТРІ відділи, а це Торонто, Келарні й Едмонтон.

Товариші, я певний що інші, більше як коли, нам треба такої виховної інституції. Нам треба дійсно трудової інтелігентів, що несуть б освітньо-культурну працю між бідних фермерів. Не тому нам треба інституції, щоб ми, мовляв, чванилися, що й наша організація спромоглася на таку інституцію. Ні, ми спромоглися, тому, щоб ті працівники, які вийдуть із цього інституту,

дали відсіч всім погромщикам.

Тому в імені Студентського Інституту в клічу трудовий загін зацікавиться цю однією Робітничою Інституцією, та своїм зацікавленням віддати їй більше енергії, більше зайнятості до праці. Ми створили те що було необхідне. Виховавши праця нашої молоді є нашим найважливішим завданням, вона є одною галузкою нашого великого завдання — визволення себе з кайданів капіталу.

НАС НЕ СМІЄ БУТИ ДВОХ ЛЮДЕЙ. Всі раз до праці. Нехай Інститут сего року буде сповнений Тоді його моральна праця піде кращим темпом вперед.

Ніжне подано назвиска товаришів, що зложили жертвину Студентській Інституції вже по чл. 1:

Пі. Лутчак Едмонтон, \$2.00; Гаврило М. Моконічук, Велингтон, \$1.00; Т. Горні, Левой, \$1.00; М. Самойл, Левой, 25 ц. По з'їзді надіслали також з однієї підприємства наступні віддані:

Торонто \$63.45

Едмонтон 45.95

Бреїтфорд 9.00

Загальна сума \$113.65

В імені організації та управління Студентського Інституту ТУРФДІМ складено всім щирі товаришамі подяки.

В. М. Терещенко.

ОРГАНІЗАЦІОННА ОБІЗДКА БЕЛІ-ГОРДОН.

Т-а Белла Гордон з Монреалю, обраною на "підбурювання" об'єднані окупів в Канаді з рамені Канадської Робітничої Оборонної Ліги. Вона розкаже про поліційний терор в Монреалі та про сфабриковане оскарження за "підбурювання" проти т-ни Еммануїл, секретаря Міжнародної Робітничої Оборони із Служачих Держав, т-на Леслі Мориса, члена політичного Комітету Парті Канади, Белл Гордон, Фред Роза, директори організації Гали Галич, редактор "Каміф", Мілера, Річард і Д. Каштан.

Маршрут т-ни Гордон такий:

Квітні 5, неділя, до квітня 9, четвер, в Порт Артур і Форт Вільям і околицях. (Співробітничий комітет в Порт Артур влаштує мітинги в поблизух місцевостях).

Квітні 10, в п'ятницю, в Су Лукавт, мітинг ввечері.

Від 12 квітня до 17 у Вінніпегу й околицях. (Сист. комітет влаштує мітинги у Іст Кілдонан, Трансконі і т. д.)

Квітні 19, неділя, у Форт Франсес (Укр. відділ ЕК влаштує мітинг).

Квітні 20, понеділок, у Порт Артур і Форт Вільям.

Від 21 квітня, до 28 торонтоський ДВК признає мітинги.

Просять всі комітети КРОЛ допомогти т-ні Гордон, щоб її подорож була успішною. Обвинувачення за "підбурювання" мусять бути повалені масовими протестами робітників. Потрібно зібрати тисячі доларів на оборону наших монреальських товаришів. Мусимо здобути масове повертання і нових членів для КРОЛ. Зробити що побуду дійсною мобілізацією проти законів про "підбурювання" і проти поліційського терору!

УВАГА! ВЕЛАНД, КРОВЛЕНД І ОКОЛИЦЯ!

СТАРАННЯМ УКР. РОБ. ОРГАНІЗАЦІЙ ПРИ УРД

У ВЕЛАНД, ОНТ., УСТРОЮЄТЬСЯ

В П'ЯТНИЦЮ І СУБОТУ, 17 І 18 КВІТНЯ Ц.Р.

В УКР. РОБ. ДОМІ 342 ОНТ. Р-Д.

ВЕЛИКИЙ ВЕСНЯНИЙ БАЗАР

Робітники й Робітничі! Базаровий комітет придбав багато коштовних, гарних річей, які зможе дешевше набути. Цілий порядок базару відмінний і цікавий від попередніх базарів. Тому використайте нагоду відвідати його. Купуйте вчасно тикети.

Під час ярмарку в оба вечери відбудеться КОНЦЕРТ І ЗАБАВА З ТАНЦЯМИ. Приходьте всі! Кличте сусідів і знайомих! Повіdomляйте одні других!

ПОЧАТОК В П'ЯТНИЦЮ ВІД ГОДИНИ 8 ВЕЧЕРОМ.

На стрічу глядачам і купцям БАЗАРКОМ.

ЗАМОВЛЯЙТЕ НОВУ БРОШУРУ КОМПАРТІ!

ВЖЕ ВИПІСЛА З ДРУКУ БРОШУРА, ЯКА МІСТИТЬ В СОБІ

Резолюції Останнього Пленуму К.П.К.

Кожний партійний дистриктовий комітет повинен підрахувати, скільки копій він зможе розповсюдити і негайно заслати замовлення до Центрального Агітпропкому КПК.

Поодинокі партійні групи повинні слати свої замовлення на руки дистриктового комітету.

Дистриктовим бюрам брошури продаються по 10 центів, а ті мають перепродувати їх покупцям по 15 центів.

Центральний Агітпропком КПК.